

Decyzja GIODO z dnia 24 września 2004 r. w sprawie przetwarzania danych osobowych ławnika przez Prezesa Sądu Rejonowego oraz Przewodniczącego Rady Miejskiej, którzy przekazali dane osobowe ławnika radnym, mającym podczas obrad Rady Miejskiej bezpośrednio decydować o odwołaniu ławnika z jego funkcji jak i sołtysom Gminy, którzy mogli w tych odwołaniach uczestniczyć.

Warszawa, dnia 24 września 2004 r.

GI-DEC-DS.-205/04

DECYZJA

Na podstawie art. 104 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2000 r., Nr 98 poz. 1071, z późn. zm.) oraz art. 12 pkt 2, art. 18 ust. 1 *a contrario*, w związku z art. 27 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), art. 166 § 2 ustawy dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070 z późn. zm.) oraz art. 20 ust. 1 i art. 37a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.), po rozpoznaniu wniosku Pana A, o stwierdzenie bezprawności udostępnienia osobom trzecim jego danych osobowych przez Prezesa Sądu Rejonowego oraz Przewodniczącego Rady Miejskiej,

odmawiam uwzględnienia wniosku.

Uzasadnienie

W dniu 20 maja 2004 r. do Biura Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wpłynęła skarga Pana A, zwanego dalej również Skarżącym, dotycząca naruszenia postanowień ustawy o ochronie danych osobowych przez Prezesa Sądu Rejonowego oraz Przewodniczącego Rady Miasta i Gminy.

Skarżący wskazał w szczególności:

1. „Prezes (...) wysłała pismo do Rady Miejskiej w (...), które zostało rozpowszechnione w kilkudziesięciu egzemplarzach, docierając do radnych gminy (...)”.
2. „Przewodniczący Rady Miasta i Gminy w (...) powiecił to pismo w kilkudziesięciu egzemplarzach, wysyłając je sołtysom gminy (...)”.
3. „Pismo to ujawnia pełne dane osobowe oraz fakt ukarania przez Kolegium grzywną w roku 2001”.
4. „Nigdy nie byłem karany przez Sąd, a orzeczone przez Kolegium grzywny były efektem stwierdzonych przez Inspektora [PIP] pewnych nieprawidłowości”.
5. „Nie wyraziłem zgody na przetwarzanie moich danych osobowych, jak również nie było to niezbędne dla wykonania określonych prawem zadań realizowanych dla dobra publicznego”.

Do skargi załączone została kopia pisma – wniosku o odwołanie Pana A z funkcji ławnika, jakie Prezes Sądu Rejonowego skierował do Rady Miejskiej. Jako przyczynę uzasadniającą odwołanie Skarżącego z funkcji ławnika, w związku z zachowaniem godzącym w powagę sądu, we wniosku wskazano fakt „trzykrotnego ukarania Skarżącego przez Kolegium ds. Wykroczeń za wykroczenia przeciwko prawom pracownika”.

W piśmie z dnia 30 czerwca 2004 r. Skarżący stwierdził natomiast m.in.: „w świetle obowiązującego prawa nigdy nie byłem osobą skazaną”, „pismo do sołtysów było wysłane kilka tygodni po złożeniu przeze mnie rezygnacji z funkcji ławnika”, a „sprawa odwołania mnie z tej funkcji nie była poruszana na Sesji”.

W dniu 16 sierpnia 2004 r. do Biura GIODO wpłynęło pismo Przewodniczącego Rady Miejskiej w którym wskazano, w szczególności:

1. „Wykonując obowiązek wynikający z art. 20 ust. 1 ustawy samorządowej, do zawiadomienia o zwołaniu sesji dołącza się porządek obrad wraz z projektem uchwał”.
2. „Zgodnie z art. 37a w/w ustawy, Przewodniczący Rady gminy jest każdorazowo zobowiązany do zawiadamiania na takich samych zasadach jak radnych (art. 20 ust. 1), przewodniczącego organu wykonawczego jednostki pomocniczej o sesji rady gminy (sołtysa)”.
3. „§ 27 ust. 2 pkt 3 Statutu Gminy (...) zobowiązuje do dostarczenia materiałów, w tym projektów uchwał, dotyczących poszczególnych punktów porządku”.
4. „§ 54 pkt 9 Statutu Gminy (...) określa, że projekt uchwały powinien zawierać uzasadnienie wyjaśniające potrzebę podjęcia uchwały (...)”.
5. „Na wniosek prezesa Sądu Rejonowego w (...). o odwołanie z funkcji ławnika Pana A (...) został opracowany projekt uchwały w/s odwołania z funkcji ławnika Sądu Rejonowego w (...), którego uzasadnienie stanowiła treść ww. pisma. Projekt uchwały został ujęty w porządku obrad sesji, która miała miejsce w dniu 26 marca 2004 r. i wraz z uzasadnieniem i innymi projektami oraz materiałami został przekazany radnym oraz sołtysom”.

Do powyższych wyjaśnień załączono m.in.:

1. Kopie pism z dnia 18 marca 2004 r. (zaproszenia oraz zawiadomienia) informujących o sesji Rady Miejskiej, w których, jako jeden z punktów porządku obrad ujęto „projekt uchwały w/s odwołania z funkcji ławnika Sądu Rejonowego w (...)”.
2. Kopię projektu uchwały Rady Miejskiej w sprawie odwołania Pana A z funkcji ławnika Sądu Rejonowego, przesłanego łącznie z ww. pismami.
3. Kopię pisma Skarżącego z dnia 2 marca 2004 r., skierowanego do Przewodniczącego Rady Miejskiej, w którym, „dziękując radnym za okazane zaufanie”, informuje o „rezygnacji z funkcji ławnika” i wnosi o „odwołanie go z tej funkcji”.
4. Kopię pisma Skarżącego z dnia 19 marca 2004 r., skierowanego do Prezesa Sądu Rejonowego, w którym zwraca się o „odwołanie go z funkcji ławnika”.
5. Wyciąg z protokołu z sesji Rady Miejskiej odbytej w dniu 26 marca 2004 r., z którego wynika, iż sprawa odwołania Skarżącego z funkcji ławnika była przedmiotem obrad Rady.

Ponadto, w piśmie z dnia 12 sierpnia 2004 r., V-ce Prezes Sądu Rejonowego, składając wyjaśnienia w przedmiotowej sprawie, jako podstawę złożenia wniosku o odwołanie Skarżącego z funkcji ławnika wskazał art. 166 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070 z późn. zm.). W piśmie tym wskazano również, iż „w niniejszej sprawie ławnik A został prawomocnie skazany, dlatego koniecznym [było] złożenie stosownego wniosku o odwołanie z funkcji ławnika oraz dołączenie do wniosku karty karalności. Przesyłając wniosek Prezes miał na celu jedynie wykonanie ciężących na nim ustawowych obowiązków”.

Po zapoznaniu się z całością zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 27 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2002 r. Nr 101, poz. 926 z późn. zm.), przetwarzanie danych należących do kategorii „danych szczególnie chronionych”, w tym m.in. tzw. „danych o skazaniu”, jest dopuszczalne wtedy, gdy przepis szczególny innej ustawy zezwala na przetwarzanie takich danych bez zgody osoby, której dane dotyczą, i stwarza pełne gwarancje ich ochrony. W przypadku wszczęcia i prowadzenia procedury odwołania ławnika takimi właśnie przepisami szczególnymi, w oparciu o które bez zgody ławnika może odbywać się przetwarzanie dotyczących go danych osobowych, w tym udostępnianie określonym osobom, są przepisy ustawy dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070 z późn. zm.) oraz przepisy ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.).

Wskazać należy, iż V-ce Prezes Sądu Rejonowego w piśmie z dnia 12 sierpnia 2004 r. poinformował: „w niniejszej sprawie ławnik A został prawomocnie skazany, dlatego koniecznym [było] złożenie stosownego wniosku o odwołanie z funkcji ławnika oraz dołączenie do wniosku karty karalności”. Niezależnie od powyższego, wyjaśnienia wymaga, iż dane osobowe Pana A, które w niniejszej sprawie podlegały udostępnieniu, tj. „informacje o trzykrotnym ukaraniu Skarżącego przez Kolegium ds. Wykroczeń za wykroczenia przeciwko prawom pracownika”, należą do kategorii danych określanych w literaturze, jako „dane o skazaniu”. Tym mianem określa się te dane, które bezpośrednio dotyczą skazania danej osoby, oraz inne dane wskazane w art. 27 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych, a mianowicie „dane dotyczące orzeczeń o ukaraniu i mandatów karnych, a także innych orzeczeń wydanych w postępowaniu sądowym lub administracyjnym”.

W powołanym powyżej Prawie o ustroju sądów powszechnych uregulowane zostały m.in. kwestie dotyczące przesłanek oraz trybu odwołania ławnika. Stosownie do przepisu art. 166 § 2 tej ustawy, rada gminy, która wybrała ławnika, może go odwołać na wniosek prezesa właściwego sądu, w razie: 1) skazania go prawomocnym wyrokiem w przypadku innym niż określony w § 1, 2) niewykonania obowiązków ławnika, 3) zachowania godzącego w powagę sądu, 4) niezdolności do wykonywania obowiązków ławnika. Powołany przepis daje zatem prezesowi właściwego sądu uprawnienie, którego istotą jest możliwość wystąpienia do rady gminy ze stosownym wnioskiem o odwołanie ławnika w przypadku stwierdzenia, iż zaistniała jedna z ww. przesłanek odwołania. Oczywistym jest, iż w przedmiotowym wniosku powinna zostać wskazana przesłanka odwołania oraz przyczyny, jakie legły u podstaw uznania przez prezesa sądu, iż odwołanie byłoby zasadne w oparciu o tę właśnie konkretną przesłankę. Umieszczenie we wniosku stosownego uzasadnienia jest niezbędne, albowiem - jak wynika z brzmienia art. 166 § 2 Prawa o ustroju sądów powszechnych - to radni, przy uwzględnieniu przedstawionych przez prezesa sądu „okoliczności”, decydują ostatecznie o odwołaniu ławnika. Powyższe oznacza, że w niniejszej sprawie Prezes Sądu Rejonowego miał nie tylko prawo, ale wręcz prawny obowiązek, o ile zaistniała jedna z okoliczności (przesłanek), o których mowa w ww. przepisie, skierować do Rady Miejskiej odpowiednio uzasadniony wniosek. Podkreślenia w tym miejscu wymaga, iż ocena, czy fakt „trzykrotnego ukarania Skarżącego przez Kolegium ds. Wykroczeń za wykroczenia przeciwko prawom pracownika” jest „zachowaniem godzącym w powagę sądu”, a co za tym idzie uzasadnia złożenie przedmiotowego wniosku w stosunku do osoby Pana A, nie należy do kompetencji Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych.

Odnosząc się natomiast do kwestii działań Przewodniczącego Rady, skutkujących udostępnieniem radnym oraz sołtysom Gminy wniosku Prezesa Sądu Rejonowego, ponownie wskazać należy, iż w myśl powołanego powyżej art. 166 § 2 Prawa o ustroju sądów powszechnych,

ławnika – na wniosek sądu – może odwołać rada gminy. W świetle powyższego, ze względu na treść przepisów ustawy o samorządzie gminnym, regulujących m.in. formy działania organu samorządowego, jakim jest rada gminy, oraz treść Statutu Gminy, nie może budzić jakichkolwiek wątpliwości, iż w omawianym przypadku niezbędne wręcz było przekazanie wniosku Prezesa Sądu Rejonowego zarówno radnym, którzy podczas obrad Rady Miejskiej bezpośrednio mieli decydować o odwołaniu Skarżącego, jak i sołtysom Gminy, którzy mogli w tych obradach uczestniczyć. Zgodnie z przepisem art. 20 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, rada gminy obraduje na sesjach zwoływanych przez przewodniczącego w miarę potrzeby, nie rzadziej jednak niż raz na kwartał. Do zawiadomienia o zwołaniu sesji - kierowanego do radnych - dołącza się porządek obrad wraz z projektami uchwał. Stosowne pismo informujące powinno być również skierowane do sołtysów (przewodniczących organów wykonawczych jednostki pomocniczej), którzy stosownie do art. 37a ustawy o samorządzie gminnym, mogą uczestniczyć w pracach rady gminy na zasadach określonych w statucie gminy, bez prawa udziału w głosowaniu. Niewątpliwie więc z przysługującym sołtysom prawem do uczestniczenia w pracach gminy związane jest uprawnienie do zapoznania się z dokumentami, które mają stać się przedmiotem tych prac, a więc np. wnioskiem o odwołanie danej osoby z funkcji ławnika. Ponadto zauważyć należy, że do dostarczenia radnym i sołtysom materiałów, w tym projektów uchwał, dotyczących poszczególnych punktów porządku obrad, Przewodniczącego Rady zobowiązuje § 27 ust. 2 pkt 3 Statutu Gminy. Zgodnie natomiast z § 54 pkt 9 tegoż Statutu, „projekt uchwały powinien zawierać uzasadnienie wyjaśniające potrzebę podjęcia uchwały”.

Stosownie do powyższego opracowany został projekt uchwały w sprawie odwołania Skarżącego z funkcji ławnika Sądu Rejonowego, którego uzasadnienie stanowiła treść pisma – wniosku Prezesa Sądu Rejonowego. Projekt ten ujęto następnie w porządku obrad sesji Rady z dnia 26 marca 2004 r. i wraz z uzasadnieniem oraz „innymi projektami oraz materiałami” przekazano radnym i sołtysom.

Podkreślenia przy tym wymaga, iż z dokonanych w sprawie ustaleń wynika, że - wbrew twierdzeniom Pana A - sprawa odwołania go z funkcji ławnika była przedmiotem obrad Rady Miejskiej w dniu 26 marca 2004 r. Wprawdzie Skarżący skierował do Sądu Rejonowego pismo, w którym poinformował o rezygnacji z funkcji ławnika i wniósł o odwołanie go z tej funkcji - co stosownie do przepisu art. 166 § 3 Prawa o ustroju sądów powszechnych, powinno być interpretowane, jako zrzeczenie się mandatu - jednakże pismo to nosi datę 19 marca 2004 r., a skierowane do radnych i sołtysów pisma informujące o sesji rady (zawiadomienia i zaproszenia wraz z załącznikami), noszą datę wcześniejszą, a mianowicie 18 marca 2004 r. Co więcej, w niniejszej sprawie rozpoznanie przez radnych wniosku o odwołanie Skarżącego z funkcji ławnika byłoby bezprzedmiotowe jedynie w przypadku, gdyby doszło do wcześniejszego skreślenia go

z listy ławników przez Prezesa Sądu, w wyniku zrzeczenia się mandatu. Tymczasem, jak wynika z treści wyciągu z protokołu z sesji Rady Miejskiej, do dnia jej odbycia, tj. do dnia 26 marca 2004 r., Przewodniczący Rady nie otrzymał potwierdzonej informacji z Sądu, iż „przyjęto rezygnację Skarżącego”, czyli skreślono go z listy ławników w wyniku zrzeczenia się mandatu.

Reasumując, stwierdzić należy, iż udostępnienie danych osobowych Skarżącego w niniejszej sprawie odbyło się w związku z działaniami podjętymi na podstawie i w ramach stosownych przepisów prawa regulujących procedurę odwołania ławnika przez radę gminy na wniosek prezesa sądu. W konsekwencji, niezbędne jest wydanie przez Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych decyzji odmawiającej uwzględnienia wniosku Pana A o stwierdzenie nielegalności działań podjętych przez „prezes Sądu Rejonowego (...) oraz przewodniczącego Rady Miasta i Gminy (...)”.

W tym stanie faktycznym i prawnym, Generalny Inspektor Ochrony Danych Osobowych rozstrzygnął, jak w sentencji.

Decyzja niniejsza jest ostateczna. Na podstawie art. 21 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych oraz art. 129 § 1 i § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego stronie niezadowolonej z niniejszej decyzji przysługuje, w terminie 14 dni od daty jej doręczenia, prawo złożenia do Generalnego Inspektora Ochrony Danych Osobowych wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy (adres: ul. Stawki 2, 00 – 193 Warszawa).